

[Ragnhild Andersen.]

sig i en stadig Stigning og fra 1938 til 1945 er mere end fordoblet. Og der findes, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Poul Hansen (Kalundborg) forsigtigvis var inde paa, ikke nogen egentlig Forklaring paa denne Udvikling af Roeprisen. Men saa meget er i hvert Fald givet, at hvis Roeprisen fortsat udvikler sig paa denne Maade, skaber det Præcedens for, at ogsaa andre Grupper af Landbrugere kommer og stiller Krav om Forhøjelser, at Landbrugerne f. Eks. kræver højere Kornpriser.

Det ærede Medlem Hr. Poul Hansen (Kalundborg) var inde paa, at Priserne paa andre Landbrugsprodukter ogsaa var steget, og at dette kunde foranledige Roedyrkerne til at stille Krav om højere Roepriser. Jeg vil gerne heroverfor sige, at det kan vel ikke være det ærede Medlems Opfattelse, at de Priser, vi i Øjeblikket har paa Landbrugsvarer, ifølge de høje Eksportpriser, skulde være nogen varig Foreteelse. Jeg er i hvert Fald af den Opfattelse, at man ikke kan gaa ud fra, at de høje Priser, Landbrugerne faar i Dag, vil blive varige.

Hvad angaar Spørgsmaalet om Roepriserne og det farlige i at vedblive at forhøje dem, vil jeg gerne sige, at man hævder, det er den stigende Arbejds løn, der nødvendiggør Roeprisens Forhøjelse, og det er blevet sagt fra alle Sider, ogsaa af det ærede Medlem Hr. Victor Larsen, at Arbejds lønnen er fulgt med, og at der ikke er Spor af Grund til at klage over Arbejds lønnen og ikke Spor Grund for Rigsdagen til at diskutere Arbejds løn i denne Forbindelse. Jeg vil gerne sige, at jeg kan ikke bøje mig for det Argument, at Arbejds lønnen ved Roearbejdet er steget saaledes, at det nødvendiggør en Forhøjelse af Roeprisen med 5 Øre pr. Dobbeltcentner og en Forhøjelse af Arealtillægget. Jeg siger det saa meget stærkere, som det af Statistisk Departement er fremført, at Arbejds lønnen i Landbruget i Virkeligheden er faldet i den seneste Tid.

Jeg staar her med Statistiske Efterretninger fra 10. Januar 1948, hvori det paa Side 12 siges om Arbejds lønningerne i Landbruget:

„Arbejds lønningerne i Landbruget steg pr. 1. Maj med en halv Snes Procent for Karle og en Snes Procent for Piger, alt sammenlignet med Lønningerne pr. 1. Maj 1946. Vinterlønningerne i 1947—48 ligger derimod for Karlenes Vedkommende 10—20 pCt. lavere end Lønningerne i Vinterhalvaaret 1946—47, medens der for Pigelønningernes Vedkommende har været en Lønstigning paa 5—10 pCt. fra Vin-

teren 1946—47 til indeværende Vinterhalvaar. Helaarspengelønnen for Perioden November—Oktober ligger i 1947—48 for Karles Vedkommende nogle faa Procent lavere end i 1946—47 . . .“.

Man ser altsaa, at i Vinterhalvaaret 1947—48 er Lønningerne til Karle faldet med 10—20 pCt., og det fortæller os jo ikke noget om, at det er nødvendigt af den Grund at give Forhøjelser til Roedyrkerne. Tværtimod, naar der er sket en saadan Nedsættelse i Lønningerne, burde man gaa den anden Vej, at nedsætte Prisen i Stedet for at forhøje den, for disse Lønninger spiller en stor Rolle i Landbrugets Omkostninger. Der er her Tale om Undersøgelser, der er foretaget af det landøkonomiske Driftsbureau.

I 2den Del for 1945—46, Side 64, ser man, at der har været en Udgift til Produktionsomkostninger paa gennemsnitlig 1 275 Kr. pr. ha, og heraf er Arbejdskraften, legemligt Arbejde, en Post paa 644 Kr. Man vil forstaa, at ved en Nedgang bare paa 10 pCt. i Arbejds lønnen, som her er 50 pCt. af Produktionsomkostningerne, kommer man til en ganske betydelig Nedgang i Udgifterne ved Sukkerroedyrkingen, og det kan jo ikke opfordre til at sætte Tilskuddene yderligere i Vejret, tværtimod, maa man sige.

I den højtærede Handelsministers Forelæggelsestale afgiver han et Løfte til Sukkerfabrikkerne om at ville tage Spørgsmaalet op om en 10-aarig Koncession, og den højtærede Handelsminister haaber i Løbet af Sommeren og Efteraaaret at naa gennem de Undersøgelser, der skal til, saa man kan blive enig om, hvad en saadan Koncession skal indeholde. Man maa vel have Lov til at spørge den højtærede Handelsminister, hvor egentlig talt Socialdemokratiets Ønske om en Statsovertagelse af Sukkerfabrikationen er henne. Det ærede Medlem Hr. Poul Hansen (Kalundborg) var lidt inde paa det, men man fik Indtryk af, at ogsaa det ærede Medlem trods sine Betæneligheder var indforstaaet med at fortsætte Forhandlingerne om den 10-aarige Koncession frem for at gaa ind for en Statsovertagelse af Sukkerproduktionen. Og det er ikke mere end eet Aar siden, Kommunerne og Socialdemokraterne var enige om at gaa ind for og stillede Ændringsforslag om, at det af Rigsdagen valgte Sukkerudvalg skulde faa til yderligere Opgave for det første at overveje Spørgsmaalet om Statens Overtagelse af Sukkerfabrikationen i Danmark og eventuelt at udarbejde og fremsætte Forslag derom i Overensstemmelse med Grundlovens § 82; for det andet eventuelt at udarbejde og fremsætte Forslag til Regler for Driften m.v.